

2017-10-12

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2016/405

Natur- och trafiknämnden

Uppföljning Framkomlighet i Nacka

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Uppföljningen av kommunens strategi Framkomlighet i Nacka presenterar händelser och tillstånd i det regionala trafiksystemet som påverkar Nackas resenärer liksom restider för kollektivtrafik, bil och cykel. Slutsatser som kan dras är att kollektivtrafikens framkomlighet mot Slussen och på Stadsgårdsleden är begränsad på grund av Slussens ombyggnad vilket lett till ökade kötider för busstrafiken mellan Henriksdal och Slussen vid en jämförelse med 2017 mot 2016. Under samma period har dock pendelbåtlinje 80 (Sjövägen) sett ett kraftigt ökat resande. Detsamma gäller för cykeltrafiken, där framkomligheten än så länge är relativt god och antalet cyklister ständigt ökar.

För biltrafiken märks en marginell förbättring i restider för 2016 jämfört med 2015 i de fall vägavsnitt inte är totalt avstängda, exempelvis Södra länken. Däremot har antalet stängningar i Södra länken ökat under perioden 2015 till 2016, medan antalet stängningsminuter marginellt har minskat mellan 2015 och 2016. Nackas resenärer har under de senaste åren påverkats till största del av projekt och vägavsnitt utanför Nackas geografi. Under kommande år i och med utbyggnaden av västra Sicklaön kommer många av de projekt och vägavsnitt som påverkar Nackas resenärer även att ligga inom kommunen.

För att på bästa sätt följa upp framkomligheten i trafiksystemet föreslås en uppföljning på två sätt. Den första avser en årlig uppföljning med en detaljerad redovisning av restider för kollektivtrafik, buss och cykel, samt en analys av förändringarna av dessa restider. Den andra avser en kortare uppföljning i kommunens tertialbokslut. Där finns utrymme för löpande kommentarer om särskilda händelser eller pågående projekt värda att uppmärksammas.

Ärendet

Uppföljningen av restider och framkomligheten i Nacka och länet grundar sig i kommunens strategi *Framkomlighet i Nacka* som beskriver strategi och verktyg för att skapa en pålitlig och förutsägbar framkomlighet i trafiksystemet med prioritet för gående, cyklister och kollektivtrafik. Verktygen kan kategoriseras under rubrikerna *styra, kommunicera, trimma, bygga, samordna*, samt *externa faktorer/externa aktörer*. Strategin antogs av kommunfullmäktige i september 2016.

I samband med antagandet av framkomlighetsstrategin uppdrog kommunstyrelsen att komplettera uppföljningen av strategin med en årlig redovisning av dels faktisk restid till viktiga målpunkter (t.ex. T-centralen, Slussen och Kista med olika trafikslag) och dels de åtgärder som Nacka önskar att andra aktörer vidtar vi varje givet tillfälle för att öka framkomligheten för Nackaborna. En första rapport för att ta fram startmätningar och peka ut sträckor har nu tagits fram och planeras att presenteras för kommunfullmäktige under november månad.

För att på bästa sätt följa upp framkomligheten i trafiksystemet föreslås en uppföljning på två sätt. Den första uppföljningen avser en årlig och detaljerad redovisning av restider för kollektivtrafik, buss och cykel, samt en analys av förändringarna av dessa restider. Den andra avser en kortare uppföljning i kommunens uppföljningssystem Stratsys, och görs till varje tertialbokslut. Där finns utrymme för löpande kommentarer om särskilda händelser eller pågående projekt värda att uppmärksamma.

Uppföljningen görs genom insamlande av data från Trafik Stockholms månadsvisa störningsrapporter och årsrapport, samt från löpande möten i den regionala trafikgruppen där Stockholms stad, Solna stad, Nacka kommun, Trafikverket, Trafikförvaltningen, Förvaltning för utbyggd tunnelbana och Trafik Stockholm deltar. Information om restider för buss inhämtas från Trafikförvaltningens datasystem RUST och för båt från direktuppgifter från Trafikförvaltningen. Restider för bil kommer från Trafik Stockholms stationära mätstationer i det regionala vägnätet samt från trafikdataleverantören TomTom. Restider för cykel kommer från uppskattade tider baserat på snitthastigheter. Övrig aktuell information som rapporter om t.ex. trängselskattens effekter tas också med i uppföljningen.

Nacka kommun är fortfarande starkt beroende av vad som händer i det regionala trafiksystemet för att kommunens egna trafikanter ska komma fram. En del lättnader har märkts till följd av bland annat stängningen av den så kallade Pampassnurrån på Norra länken och öppnandet av två nya körfält mot Solna E20. Vidare har införandet av förändrad trängselskatt i januari 2016 haft viss effekt. Under första kvartalet 2016 sjönk antalet stängningar och kövarningar i Södra länken jämfört med läget under åren 2013-2015 då dessa ständigt ökade i antal. Under hösten 2016 har däremot stängningarna och varningarna ökat jämfört med tidigare år, men detta beror troligtvis på ombyggnationen av Slussen som gör att många resenärer väljer Södra länken och Essingeleden istället för att resa via Danvikstull och Slussen för att ta sig till de norra delarna av Stockholm. Trafikflödet har

också ökat, både till och från Nacka. Ökningen har dock varit mindre i båda riktningarna mellan 2016 och 2017 än mellan 2015 och 2016. Antalet stängningar i Södra länken har ökat under perioden 2015 till 2016, samtidigt har antalet stängningsminuter marginellt minskat under samma period.

Det som kan konstateras är att under de senaste åren har Nackas resenärer påverkats till största del av projekt och vägavsnitt utanför Nackas geografi. Under kommande år i och med utbyggnaden av västra Sicklaön kommer många av de projekt och vägavsnitt som påverkar Nackas resenärer även att ligga inom kommunen.

Vad gäller restider har dessa följts upp för buss (linje 471, linje 410 och linje 801 samt Saltsjöbanans ersättningstrafik), båt (linje 80), samt cykel (tre rutter med start i Nacka C till Slussen, Norra bantorget samt Kista). För restider med bil har fem rutter valts ut och dessa går mellan Nacka C-Norrstull, Nacka C-Kista, samt mellan Stockholm city och Saltsjöbadens centrum, Orminge centrum och Älta centrum. En särskild granskning har också gjorts av Södra länkens avstängningar.

I korthet är bussarnas framkomlighet på de flesta sträckor oförändrad mellan 2015 och 2016, förutom sträckan mellan Henriksdal och Slussen. Det beror på Slussens ombyggnad och kösituationen på Stadsgårdsleden. För båt är restiderna väldigt stabila över tid, den största restidspåverkan är antal påstigande vid varje brygga. För bil går det några minuter snabbare att resa mellan både Nacka-Norrstull och Nacka-Kista 2016 jämfört med 2015. Det rör sig om runt 1-2 minuter och det gäller både medelrestid över dygnet som under morgonrusningen kl. 07-09. Mellan Saltsjöbadens centrum och Stockholm city går det också marginellt snabbare mellan 2015 och 2016 (1 minut mellan kl. 07-09), liksom mellan Älta centrum och Stockholm city (1 minut mellan kl. 07-09). Resan mellan Orminge och Stockholm city går några minuter långsammare (både basvärde och i rusningstid). Anledningen till detta är troligtvis att vissa avsnitt på Värmdövägen på västra Sicklaön är hårt belastade under morgonrusningen och att vägarbeten pågått 2016 som inte pågick 2015.

Oplanerade störningar som olyckor eller väderlek får också stora effekter i regionens vägnät. Ett exempel som gav långtgående köer är broolyckan i Södertälje sommaren 2016, samt snöovädret i november 2016.

Ekonomiska konsekvenser

Uppföljningen av framkomlighetsstrategin ger inga omedelbara ekonomiska konsekvenser. Allt eftersom byggandet inom kommunen fortskrider ökar behovet av att se hur framkomligheten påverkas. Mer ekonomiska medel kommer behövas för exempelvis kapacitetsstudier och utredningar. Samhällsekonomiskt är denna typ av analyser troligen ändå lönsamma, då kostnader för köer och trängsel kan minimeras. Merparten av kostnaderna förväntas ingå i stadsbyggnadsprojekten, men delar kommer att ingå i kommunens roll som huvudman för det egna vägnätet.

Konsekvenser för barn

Uppföljningen av framkomlighetsstrategin har i sig inga särskilda konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1. Uppföljning Framkomlighet i Nacka

Emil Hagman
Trafikplanerare
Trafikenheten

Ebba Larsson
Trafikplanerare
Trafikenheten